

(ร่าง) หลักเกณฑ์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของระบบให้บริการ

เค้าโครงร่างหลักเกณฑ์

หมวด 1 ธรรมชาติของเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ความตระหนักถึงความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. การจัดโครงสร้างองค์กรและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ
3. บุคลากรผู้รับผิดชอบกำกับดูแลและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. การบริหารจัดการบุคลากร
5. นโยบายที่สำคัญ
6. การสร้างความตระหนัก
7. การทบทวนนโยบาย

หมวด 2 นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ (IT security policy)

8. ขอบเขตของการจัดทำนโยบาย
9. มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ
 - 9.1 การบริหารจัดการสินทรัพย์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT asset management)
 - 9.2 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (information security)
 - 9.3 การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (access to information)
 - 9.4 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสภาพแวดล้อม (Physical and environmental security)
 - 9.5 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการสื่อสาร (communications security)
 - 9.6 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT operation security)
 - 9.7 การพัฒนาระบบ (system development)
 - 9.8 การบริหารจัดการเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (incident management)
 - 9.9 การจัดทำแผนการกู้คืนเมื่อเกิดภัยพิบัติ (disaster recovery plan) และการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (business continuity management)
10. การจัดเก็บประวัติกิจกรรม (log)
11. การจัดการเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ (cyber security incident)
12. การบริหารจัดการบุคคลภายนอก (third party management)

หมวด 3 การบริหารและการจัดการความเสี่ยงของระบบให้บริการ

13. นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
14. รอบการประเมินความเสี่ยง
15. การดำเนินการกรณีมีเหตุการณ์ที่กระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์

หมวด 4 การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

- ส่วนที่ 1 นโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 การประเมินผลกระทบด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 3 การจัดการเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้งานระบบ
- ส่วนที่ 5 การบริหารจัดการข้อมูลชีวมิติ
- ส่วนที่ 6 ความยินยอม
- ส่วนที่ 7 การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 8 การจัดการเรื่องร้องเรียน

หมวด 5 การปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง (IT compliance)**หมวด 6 การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT audit)**

(ร่าง) หลักเกณฑ์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของระบบให้บริการ

หมวด 1

ธรรมาภิบาลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ผู้รับใบอนุญาตต้องเข้าใจและตระหนักถึงความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ซึ่งอย่างน้อยต้องครอบคลุมการดำเนินการ และการดูแลด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - (1.1) การพิจารณาเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับกลยุทธ์การประกอบธุรกิจ
 - (1.2) จัดให้มีนโยบายและการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - (1.3) กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ และมาตรการในการดูแลข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการในระบบให้บริการของตน
2. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม และสอดคล้องตามหลักการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ 3 ระดับ (Three line of defense) สำหรับการทำหน้าที่ดังนี้

ระดับ 1 : การปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับ 2 : การกำกับดูแลและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับ 3 : การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

โดยมีบุคลากรระดับสูงทำหน้าที่ในการกำกับดูแลและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องตามลักษณะการให้บริการ ปริมาณธุรกรรม และความซับซ้อนทางเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งบุคคลดังกล่าวต้อง

 - (1) เป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ และการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์
 - (2) มีความเป็นอิสระจากงานด้านการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT operation) และงานด้านพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT development)
3. บุคลากรผู้รับผิดชอบกำกับดูแลและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (1) จัดให้มีนโยบายและมาตรการการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศ และการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการดังกล่าว
 - (2) จัดให้มีข้อกำหนดด้านความปลอดภัย (security specification) และสถาปัตยกรรมด้านความมั่นคงปลอดภัย (IT security architecture) ของระบบให้บริการ
 - (3) จัดให้มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้สอดคล้องกับความเสี่ยงขององค์กร
 - (4) ดูแลและดำเนินการให้องค์กรมีความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์

- (5) รายงานปัญหาหรือเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญด้านความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศและด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามที่กฎหมายกำหนด
 - (6) ดูแลและส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้และตระหนักรู้เรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์
4. ผู้รับใบอนุญาตต้องมีการบริหารจัดการบุคลากรที่ทำหน้าที่หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบให้บริการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสม โดยต้องมีการดำเนินการอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้
- (1) ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในการจ้างบุคลากรควรระบุเรื่องความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศอย่างชัดเจน
 - (2) มีการบริหารจัดการสิทธิของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบให้บริการให้เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน หรือสิ้นสุดการจ้างงาน รวมทั้งต้องสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว
 - (3) จัดให้มีการฝึกอบรมหรือสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และภัยคุกคามทางไซเบอร์ ผลกระทบ และการบรรเทาผลกระทบ อย่างสม่ำเสมอ
5. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในเรื่องดังต่อไปนี้
- 5.1 นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ (IT security policy) โดยคำนึงถึงลักษณะการดำเนินธุรกิจ ปริมาณธุรกรรม ความซับซ้อนของเทคโนโลยีสารสนเทศ และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีภายในองค์กรและความเสี่ยงจากกรณีมีการใช้บริการเชื่อมต่อ หรือเข้าถึงข้อมูลจากบุคคลภายนอก
 - 5.2 นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT risk management policy) โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของมาตรการควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน และการตอบสนองและการจัดการการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อความเสี่ยง ภัยคุกคาม และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน
 - 5.3 นโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Policy)
6. ผู้รับใบอนุญาตต้องสื่อสารและสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบให้บริการในการปฏิบัติงานประจำวันอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อให้บุคลากรเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย
7. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการทบทวนนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ

หมวดที่ 2

นโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ (IT security policy)

8. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมระบบปฏิบัติการ (operating system) ระบบฐานข้อมูล (database system) ระบบงาน (application) และระบบเครือข่าย (network system) รวมถึงอุปกรณ์เครือข่าย และอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยเครือข่ายที่รองรับระบบงานสำคัญให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ภายใต้หลักการดังต่อไปนี้
 - (1) การรักษาความลับของข้อมูล
 - (2) ความถูกต้องเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ
 - (3) การรักษาสภาพความพร้อมใช้งานของระบบให้บริการ
9. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ ที่สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ โดยครอบคลุมหัวข้ออย่างน้อยดังต่อไปนี้
 - 9.1 การบริหารจัดการสินทรัพย์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT asset management)

ผู้รับใบอนุญาตต้องบริหารจัดการสินทรัพย์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม ครอบคลุมการจัดทำทะเบียนรายการทรัพย์สิน การปรับปรุงทะเบียนรายการทรัพย์สิน **การบำรุงรักษาทรัพย์สินอย่างสม่ำเสมอ** การยกเลิกและเรียกคืนทรัพย์สิน โดยทะเบียนรายการสินทรัพย์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีการระบุฮาร์ดแวร์ (hardware) ซอฟต์แวร์ (software) ข้อมูลที่ถือครอง รวมถึงการจัดประเภทและระดับความสำคัญของข้อมูล และเจ้าของทรัพย์สิน (owner) เป็นอย่างน้อย **นอกจากนี้ ต้องมีการวางแผนรองรับทรัพย์สินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใกล้จะสิ้นสุดอายุการใช้งาน (end of life) หรือสิ้นสุดการให้บริการ (end of support) จากผู้ผลิตด้วย**
 - 9.2 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (information security)

ผู้รับใบอนุญาตต้องมีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลที่อยู่บนอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงาน (data at endpoint) ข้อมูลที่อยู่ระหว่างการรับส่งผ่านเครือข่าย (data in transit) และข้อมูลที่อยู่บนระบบงานและสื่อบันทึกข้อมูล (data at rest) โดยครอบคลุมหัวข้อดังต่อไปนี้

 - (1) หลักเกณฑ์การจัดประเภทและระดับความสำคัญของข้อมูล (data classification)
 - (2) แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลที่สอดคล้องตามระดับความสำคัญ ซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดสิทธิผู้เข้าถึงข้อมูล วิธีการรับส่ง การประมวลผล และการจัดเก็บข้อมูล และการทำลายข้อมูล
 - (3) การเข้ารหัสลับข้อมูล (cryptography) ตามระดับความสำคัญของข้อมูล รวมถึงวิธีการเข้ารหัสข้อมูล (cryptographic algorithm) และการบริหารจัดการกุญแจเข้ารหัสลับ (key management) โดยครอบคลุมทุกขั้นตอนของวงจรการบริหารจัดการกุญแจเข้ารหัสลับ (lifecycle of cryptographic keys) ตลอดจนกระบวนการสร้าง แจกจ่าย จัดเก็บ ใช้งาน การสำรอง เพิกถอน การต่ออายุ รวมถึงการบันทึกและตรวจสอบกิจกรรมที่สำคัญ

9.3 การควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศ (access to information)

- (1) ผู้รับใบอนุญาตต้องมีการควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศอย่างเหมาะสม โดยอย่างน้อยต้องมีการควบคุมดังต่อไปนี้
 - (1.1) จำกัดการเข้าถึงสารสนเทศที่มีความสำคัญ (sensitive information) ข้อมูลอัตลักษณ์ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับระบบให้บริการเฉพาะบุคคลที่จำเป็นเท่านั้น
 - (1.2) ต้องมีกลไกควบคุมและจัดการสิทธิการเข้าถึงระบบปฏิบัติการ ระบบงาน ระบบฐานข้อมูล และระบบเครือข่าย รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบให้บริการ ตามความจำเป็น (Least Privilege) **ระดับความเสี่ยง** และเป็นไปตามหลักการแบ่งแยกหน้าที่ที่ดี
- (2) ในการจัดการการเข้าถึงระบบสารสนเทศ (information systems) ที่จัดเก็บสารสนเทศที่มีความสำคัญ (sensitive information) ผู้รับใบอนุญาตต้องมีกลไกในการระบุตัวตนที่สามารถแยกแยะผู้ใช้งาน การยืนยันตัวตน และการให้สิทธิในการอนุญาตให้เข้าถึงระบบ
- (3) ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการบันทึกกิจกรรมการเข้าถึงสารสนเทศซึ่งสามารถแยกแยะผู้ใช้งานและสิทธิในการเข้าถึง

9.4 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสภาพแวดล้อม (physical and environmental security)

ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของระบบให้บริการ บุคลากร และสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมกรณีดังต่อไปนี้

- (1) การปกป้องทรัพยากรที่สอดคล้องกับระดับการประเมินผลกระทบทางธุรกิจอันเกิดจากการละเมิดการสูญเสีย หรือความเสียหาย โดยการกระทำของมนุษย์ ความขัดข้องของระบบสาธารณูปโภค สภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ
- (2) การประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัย การเลือกใช้อุปกรณ์จัดเก็บและพื้นที่มั่นคงปลอดภัย
- (3) การทำลายทรัพย์สินทางกายภาพอย่างมั่นคงปลอดภัย

9.5 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการสื่อสาร (communications security)

ผู้รับใบอนุญาตต้องรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการสื่อสารข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลที่รับส่งผ่านเครือข่ายมีความมั่นคงปลอดภัย โดยอย่างน้อยต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

- (1) **การออกแบบเครือข่ายอย่างมั่นคงปลอดภัย**
- (2) การป้องกันการเข้าถึงเครือข่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต
- (3) การป้องกันการดักจับข้อมูล
- (4) การรักษาความถูกต้องของข้อมูลที่รับส่งบนเครือข่าย
- (5) การควบคุมและจัดการสิทธิการใช้ระบบสารสนเทศระยะไกล
- (6) มาตรการป้องกันการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายภายนอก

9.6 การรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT operation security)

ผู้รับใบอนุญาตต้องรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยต้องครอบคลุมอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) มีกระบวนการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงและควบคุมการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรัดกุม (change management)
- (2) การบริหารจัดการขีดความสามารถของระบบ (capacity management) อย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถบริหารทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเพียงพอต่อการรองรับการให้บริการหรือดำเนินธุรกิจ และสามารถวางแผนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศให้รองรับการใช้งานในอนาคต
- (3) การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของเครื่องแม่ข่าย (server) และอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงานของผู้ใช้เทคโนโลยี (endpoint) โดยอย่างน้อยต้องจัดให้มีการควบคุมการเชื่อมต่อสื่อบันทึกข้อมูลแบบถอดได้ การติดตั้งเครื่องมือสำหรับป้องกันภัยจากมัลแวร์ รวมทั้งติดตามให้มีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันและเท่าทันภัยคุกคามใหม่อย่างสม่ำเสมอ
- (4) การสำรองข้อมูล (data backup) ด้วยวิธีการ เทคโนโลยี และระยะเวลาที่เหมาะสม
- (5) การจัดเก็บประวัติกิจกรรม (logging) เพื่อให้สามารถติดตามและตรวจสอบการเข้าถึงและการใช้งานระบบหรือข้อมูล
- (6) การตั้งค่าเทียบเวลา (clock synchronization) ให้ตรงกับแหล่งเทียบเวลาอ้างอิงที่เป็นมาตรฐานสากลในระดับเดียวกันทั้งระบบ
- (7) การติดตามดูแลระบบและเฝ้าระวังภัยคุกคาม (security monitoring) โดยมีกระบวนการหรือเครื่องมือตรวจจับเหตุการณ์ผิดปกติหรือภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของระบบที่สำคัญ เพื่อให้สามารถตรวจจับ ป้องกัน และรับมือเหตุการณ์ผิดปกติและภัยคุกคามได้อย่างทันทั่วถึง
- (8) การบริหารจัดการช่องโหว่ของระบบ (vulnerability management) ที่เหมาะสม โดยมีการประเมินช่องโหว่ (vulnerability assessment) การรายงานผลไปยังผู้รับผิดชอบ ติดตามและจัดการกับช่องโหว่ให้ได้รับการแก้ไขอย่างเพียงพอ โดยขอบเขตการประเมินช่องโหว่ต้องครอบคลุม การประเมินความมั่นคงปลอดภัยของโฮสต์ เครือข่าย และสถาปัตยกรรม สำหรับทุกระบบงานตามระดับความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ
- (9) การทดสอบการเจาะระบบ (penetration test) โดยผู้เชี่ยวชาญภายในหรือภายนอกที่เป็นอิสระอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งหรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งมีการรายงานผลไปยังผู้รับผิดชอบ ติดตามและจัดการกับช่องโหว่ให้ได้รับการแก้ไขอย่างเพียงพอ โดยควรพิจารณาขอบเขตของการทดสอบเจาะระบบให้ครอบคลุมการทดสอบเจาะระบบของโฮสต์ เครือข่าย และแอปพลิเคชันของระบบให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุกระบบที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตโดยตรง (Internet Facing) ทั้งนี้ ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าผลการทดสอบเจาะระบบมีข้อมูลรายงานหรือวิธีการทดสอบการเจาะระบบไม่ครอบคลุมช่องโหว่สำคัญที่เป็นความเสี่ยงที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป หรือในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าจำเป็นหรือสมควร สำนักงานอาจสั่งให้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญภายนอกที่มีความเป็นอิสระดำเนินการทดสอบเจาะระบบเพิ่มเติมได้
- (10) การบริหารจัดการการตั้งค่าระบบ (system configuration management) โดยมีการกำหนดมาตรฐานการตั้งค่าขั้นต่ำด้านความมั่นคงปลอดภัย (security baseline configuration standards)

สำหรับระบบปฏิบัติการ แอปพลิเคชัน และอุปกรณ์เครือข่าย มีกระบวนการควบคุมการตั้งค่าของระบบที่ใช้งานจริง มีการสอบทานการใช้มาตรฐานการตั้งค่าขั้นต่ำด้านความมั่นคงปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ และมีการทบทวนมาตรฐานการตั้งค่าขั้นต่ำด้านความมั่นคงปลอดภัย อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

- (11) การบริหารจัดการการติดตั้งโปรแกรมสำหรับแก้ไขข้อบกพร่อง (patch management) โดยมีกระบวนการควบคุมการติดตั้ง patch ของระบบที่ใช้งานจริง เพื่อให้สามารถติดตั้ง patch ที่สำคัญในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยได้อย่างทันการณ์และเหมาะสมตามระดับความเสี่ยง

9.7 การพัฒนาระบบ (system development)

ผู้รับใบอนุญาตต้องนำมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศไปใช้ตลอดวงจรการพัฒนาระบบ โดยอย่างน้อยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) มีเอกสารรายละเอียดคุณสมบัติทางเทคนิค (technical specification) ซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ
- (2) มีกระบวนการควบคุมเวอร์ชันของการพัฒนาระบบ
- (3) มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบ
- (4) มีการแบ่งแยกสภาพแวดล้อมของระบบงานที่ใช้สำหรับการพัฒนา (development) และการทดสอบ (testing) ออกจากระบบงานที่ให้บริการจริง (production)
- (5) มีแนวทางการควบคุมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความลับของข้อมูลสำคัญที่นำไปใช้ทดสอบระบบ
- (6) ทดสอบระบบก่อนการใช้งานจริง โดยครอบคลุมการทดสอบตามความต้องการของหน่วยงานธุรกิจด้านประสิทธิภาพ และด้านความมั่นคงปลอดภัยเป็นอย่างน้อย
- (7) การจัดการข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องของระบบที่พบในการทดสอบหรือเมื่อนำไปใช้งานจริง
- (8) มีการสร้างความตระหนักและให้ความรู้กับผู้พัฒนาโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างทักษะในด้านการออกแบบและพัฒนาโปรแกรมอย่างปลอดภัย

9.8 การบริหารจัดการเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ (incident management)

ผู้รับใบอนุญาตต้องมีการบริหารจัดการเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศที่ไม่พึงประสงค์อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง โดยมีขั้นตอนสำหรับบุคลากรและผู้ใช้งานในการบริหารจัดการเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งจะครอบคลุมขั้นตอนการตรวจพบเหตุการณ์ การแจ้งเหตุ การพิสูจน์เหตุการณ์ การรายงานเหตุการณ์ การตอบสนองต่อเหตุการณ์ รวมถึงการรวบรวมและจัดเก็บหลักฐานเพื่อการสืบสวน นอกจากนี้ ต้องวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริง (root cause) ของปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขจากสาเหตุที่แท้จริง และป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ซ้ำในอนาคต

9.9 การจัดทำแผนการกู้คืนเมื่อเกิดภัยพิบัติ (Disaster Recovery Plan) และการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management)

- (1) ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำแผนการกู้คืนเมื่อเกิดภัยพิบัติ (Disaster Recovery Plan) และแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) สำหรับระบบให้บริการ

โดยคำนึงถึงลักษณะการดำเนินธุรกิจ ปริมาณธุรกรรม ความซับซ้อนของเทคโนโลยีสารสนเทศ ความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (1.1) การวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis - BIA)
- (1.2) การกำหนดระยะเวลาในการกู้คืนระบบ (Recovery Time Objective : RTO) และระยะเวลาสูงสุดที่ยอมให้ข้อมูลเสียหาย (Recovery Point Objective : RPO) ที่สอดคล้องกับความสำคัญของระบบ รวมทั้งการกำหนดระยะเวลาสูงสุดที่ยอมให้ธุรกิจหยุดชะงัก (Maximum Tolerance Period of Disruption : MTPD) เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง
- (1.3) แผนและขั้นตอนการกู้คืนระบบ
- (1.4) แผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan : BCP)
- (2) ต้องจัดทำคู่มือหรือเอกสารประกอบการดำเนินการตามแผนการกู้คืนเมื่อเกิดภัยพิบัติ (Disaster Recovery Plan) และการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management) รวมทั้งประชาสัมพันธ์และฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามแผนดังกล่าวได้
- (3) ต้องทบทวนและทดสอบการปฏิบัติตามแผนการกู้คืนเมื่อเกิดภัยพิบัติและการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการทดสอบ
- (4) ต้องจัดให้มีระบบสำรองที่มีความพร้อมใช้งานและสามารถปฏิบัติงานทดแทนได้เมื่อระบบหลักหยุดชะงัก โดยระบบสำรองควรแยกออกจากระบบหลักในการให้บริการเพียงพอที่จะมีให้เกิดขึ้นปัญหาหรือได้รับผลกระทบในลักษณะเดียวกันในช่วงเวลาเดียวกัน เช่น ระบบไฟฟ้าขัดข้อง เป็นต้น

10. การจัดเก็บประวัติกิจกรรม (log)

- 10.1 ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดเก็บประวัติกิจกรรมเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ ในกรณีอย่างน้อยดังต่อไปนี้
 - (1) การใช้สิทธิพิเศษของบุคลากรทั้งในกรณีที่ทำเนิการสำเร็จและไม่สำเร็จ
 - (2) การบริหารจัดการสิทธิผู้ใช้งาน ทั้งในการเพิ่มบัญชีและกลุ่มผู้ใช้งาน การลบ และการแก้ไขสิทธิ
 - (3) การแจ้งเตือนด้านความมั่นคงปลอดภัยและความผิดพลาด เช่น การปฏิเสธความพยายามเข้าสู่ระบบ การแจ้งเตือนความผิดพลาด
 - (4) การพยายามเข้าถึงระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต
 - (5) สำหรับการบริหารจัดการสิ่งที่ใช้ยืนยันตัวตน ต้องจัดเก็บประวัติกิจกรรมเกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลอัตลักษณ์กับอัตลักษณ์ดิจิทัล
- 10.2 ประวัติกิจกรรมที่จัดเก็บต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
 - (1) วันที่และเวลาของเหตุการณ์
 - (2) ผู้ใช้งาน รหัสประจำตัว (identifier) หรือขั้นตอน ซึ่งแต่ละเหตุการณ์ต้องมีรหัสประจำตัวเฉพาะ
 - (3) รายละเอียดของเหตุการณ์
 - (4) อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
 - (5) หมายเลขไอพีต้นทางของอุปกรณ์ที่ผ่านการยืนยันตัวตนเข้ามาในระบบให้บริการ

- (6) หมายเลขพอร์ตต้นทางที่ถูกใช้ในการยืนยันตัวตน
 - (7) หมายเลขไอพีปลายทางที่ถูกใช้ในการยืนยันตัวตน
 - (8) หมายเลขพอร์ตปลายทางที่ถูกใช้ในการยืนยันตัวตน
 - (9) User Agent String ซึ่งระบุ browser และ ระบบปฏิบัติการที่พยายามยืนยันตัวตน
- 10.3 การจัดเก็บประวัติกิจกรรมสำหรับการพิสูจน์ตัวตน ต้องมีการจัดเก็บระดับของการพิสูจน์ตัวตนในแต่ละกิจกรรม
- 10.4 การจัดเก็บประวัติกิจกรรมสำหรับการบริหารจัดการสิ่งที่ใช้ยืนยันตัวตนในแต่ละกิจกรรม ให้รวมถึง
- (1) ประเภทของสิ่งที่ใช้ยืนยันตัวตน
 - (2) ระดับความน่าเชื่อถือของการยืนยันตัวตน
 - (3) วันที่และเวลาที่ทำการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อออกสิ่งที่ใช้ยืนยันตัวตน
- 10.5 การจัดเก็บประวัติกิจกรรมสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลในแต่ละกิจกรรมต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้
- (1) ประเภทของกิจกรรมการโต้ตอบ (interaction)
 - (2) รหัสบ่งชี้เฉพาะของกิจกรรมการโต้ตอบ
 - (3) ชื่อผู้เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตน
 - (4) รหัสบ่งชี้เฉพาะที่ใช้สำหรับกิจกรรมนั้น
 - (5) ประเภทของข้อมูลอัตลักษณ์ตามคำขอและการตอบกลับ
 - (6) ระดับความน่าเชื่อถือที่ใช้ในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลตามคำขอและการตอบกลับ
- 10.6 ผู้รับใบอนุญาตต้องทำให้มั่นใจได้ว่าการจัดเก็บประวัติกิจกรรมต้องดำเนินการให้ครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้
- (1) มีการจัดเก็บอย่างมั่นคงปลอดภัย และมีความถูกต้องครบถ้วน
 - (2) ปราศจากการเข้าถึง การแก้ไข และการลบ โดยไม่ได้รับอนุญาต
 - (3) จัดเก็บไม่ต่ำกว่า 3 ปี นับแต่วันที่มีการดำเนินการ
 - (4) ประวัติกิจกรรมที่จัดเก็บต้องไม่มีข้อมูลชีวมิติ
11. การบริหารจัดการเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ (Cyber Security Incident)
- 11.1 ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีกลไกหรือกระบวนการในการบริหารจัดการเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ (Cyber Security Incident) อย่างน้อย ดังนี้
- (1) ต้องมีกลไกในการตรวจจับเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ รวมถึงจัดให้มีช่องทางที่เป็นการรักษาความลับสำหรับบุคลากรและผู้ใช้งานในการแจ้งเหตุการณ์ที่น่าสงสัยเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
 - (2) ต้องจัดให้มีกลไกการเฝ้าระวังเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ ที่มีลักษณะคล้ายกับเหตุการณ์ที่ตรวจพบ หรือที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ตรวจพบ และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่พบมาตรวจสอบกับการลงทะเบียนใหม่และการปรับปรุงข้อมูลของผู้ใช้งานเดิมด้วย โดยจะต้องไม่อนุญาตให้มีการลงทะเบียนใหม่หรือมีการปรับปรุงข้อมูล หากกลไกการควบคุมระบุหรือบ่งชี้ว่าการลงทะเบียนหรือการปรับปรุงจะก่อให้เกิดเหตุการณ์ด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์

- (3) ต้องมีกระบวนการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตัดสินใจในช่วงที่สำคัญ (critical stage) เพื่อการจัดการเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์
 - (4) ต้องมีขั้นตอนเพื่อแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ และมาตรการบรรเทาผลกระทบใด ๆ ให้กับบุคคลที่ได้รับผลกระทบหรืออาจได้รับผลกระทบ เช่น ผู้ใช้บริการ ผู้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบให้บริการ เพื่อให้สามารถใช้มาตรการป้องกันที่จำเป็นได้
- 11.2 ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำแผนการสื่อสารในภาวะวิกฤต (crisis communication plan) เพื่อตอบสนองต่อวิกฤตที่เกิดจากเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ และดำเนินการฝึกซ้อมทบทวน และปรับปรุงแผนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพในช่วงวิกฤต
 - 11.3 ผู้รับใบอนุญาตต้องรายงานเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ โดยนำส่งพร้อมสรุปผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการประจำปี ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้
 - (1) วันที่และเวลาของเหตุการณ์
 - (2) จำนวนเหตุการณ์และระดับความรุนแรง
 - (3) มาตรการในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
 - 11.4 ในกรณีที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดปัญหาหรือเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญในการใช้เทคโนโลยีซึ่งส่งผลกระทบต่อ การให้บริการหรือระบบงาน และเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้รับใบอนุญาตต้องรายงานต่อผู้บริหารทราบ ผู้รับใบอนุญาตต้องรายงานมายังสำนักงานทันทีเมื่อเกิดหรือรับทราบปัญหาหรือเหตุการณ์ดังกล่าว และให้แจ้งสาเหตุและการแก้ไขปัญหาเพิ่มเติมภายหลัง
 - 11.5 ผู้รับใบอนุญาตต้องมีกลไกหรือกระบวนการรับแจ้งเหตุอันน่าสงสัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์
 - 11.6 ในกรณีที่เหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ก่อให้เกิดผลกระทบกับผู้ใช้บริการ ผู้รับใบอนุญาตต้องมีกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการพิสูจน์ยืนยันตัวตนบุคคลที่เป็นเจ้าของคุณลักษณะ (Attribute) อัตลักษณ์ดิจิทัล (Digital Identity) หรือสิ่งที่ใช้ยืนยันตัวตน (Credential) ที่อยู่ภายใต้เหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ไม่พึงประสงค์ และมีเทคโนโลยีที่เหมาะสมซึ่งสามารถเข้าถึงถึงการละเมิด คุณลักษณะ (Attribute) อัตลักษณ์ดิจิทัล (Digital Identity) หรือสิ่งที่ใช้ยืนยันตัวตน (Credential)
12. การบริหารจัดการบุคคลภายนอก (Third Party Management)
- 12.1 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการดังต่อไปนี้
 - (1) ใช้บริการจากผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT outsourcing)
 - (2) เชื่อมต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกับบุคคลภายนอก
 - (3) ให้บุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลสำคัญ หรือเข้าถึงข้อมูลผู้ให้บริการของระบบให้บริการ
 ผู้รับใบอนุญาตต้องกำกับดูแลกระบวนการบริหารความเสี่ยง และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศของบุคคลภายนอกให้อยู่ในระดับที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของการดำเนินงานของผู้รับใบอนุญาต โดยพิจารณาดำเนินการตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง

บุคคลภายนอกที่สำนักงานจัดทำขึ้น ทั้งนี้ สามารถพิจารณาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องตามขอบเขต ระดับความเสี่ยงและนัยสำคัญของการใช้บริการ การเชื่อมต่อ หรือการเข้าถึงข้อมูลของบุคคลภายนอก

12.2 ในการบริหารจัดการบุคคลภายนอกเพื่อควบคุมให้มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศที่เหมาะสม ต้องมีการดำเนินการอย่างน้อย ดังนี้

- (1) ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับข้อมูลหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่บุคคลภายนอกสามารถเข้าถึง และกำหนดแนวทางจัดการ ควบคุม และป้องกันความเสี่ยงที่เหมาะสมสอดคล้องกับผลการประเมินความเสี่ยง
- (2) การรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศของบุคคลภายนอกต้องสอดคล้องกับมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศของผู้รับใบอนุญาต
- (3) กำหนดข้อกำหนดด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ รวมถึงข้อกำหนดการไม่เปิดเผยข้อมูล เพื่อลดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึง กระบวนการจัดเก็บ การสื่อสาร และการดำเนินการของบุคคลภายนอก ในข้อตกลงการให้บริการหรือเงื่อนไขของสัญญากับบุคคลภายนอก
- (4) ติดตาม ประเมิน และทบทวนผลการปฏิบัติงานของบุคคลภายนอก
- (5) ให้มีการสื่อสารหรือการฝึกอบรมบุคคลภายนอกที่ทำหน้าที่หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบให้บริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลภายนอกที่สามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศ โดยอย่างน้อยต้องมีการดำเนินการ ดังนี้
 - (4.1) เผยแพร่หรืออบรมนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง
 - (4.2) ให้มีการฝึกอบรมหรือสร้างความรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และภัยคุกคามทางไซเบอร์ ผลกระทบ และการบรรเทาผลกระทบอย่างสม่ำเสมอ

12.3 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตมีการใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอกเพื่อให้ดำเนินการแทนสำหรับกิจกรรมที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านการใช้บริการจากบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบให้บริการด้วย

หมวด 3

การบริหารและการจัดการความเสี่ยงของระบบให้บริการ

13. เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT risk management policy) ซึ่งครอบคลุมกระบวนการอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

13.1 การประเมินความเสี่ยง (risk assessment)

- (1) ระบุความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (risk identification) ที่อาจจะเกิดขึ้น โดยอย่างน้อยต้องระบุปัจจัยและสาเหตุของความเสี่ยง ประเภทของความเสี่ยง ผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจ

- (2) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (risk analysis) เพื่อหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยอย่างน้อยต้องระบุเจ้าของความเสี่ยง (risk owner) การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน (existing control) วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น
- (3) ประเมินค่าความเสี่ยง (risk evaluation) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสและผลกระทบ กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk appetite) ประเมินโอกาสของการเกิดความเสี่ยง และผลกระทบต่อการปฏิบัติงานและการดำเนินธุรกิจ เพื่อระบุระดับค่าความเสี่ยงของแต่ละเหตุการณ์ และนำมาจัดลำดับในการบริหารความเสี่ยง

13.2 การจัดการความเสี่ยง (risk treatment)

มีแนวทางจัดการ ควบคุม และป้องกันความเสี่ยงที่เหมาะสมสอดคล้องกับผลการประเมินความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (residual risk) อยู่ในระดับความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ยอมรับได้

13.3 การติดตามและทบทวนความเสี่ยง (risk monitoring and review)

มีกระบวนการที่มีประสิทธิภาพในการติดตามและทบทวนความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยกำหนดมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ระบบสารสนเทศที่มีอยู่และการจัดการความเสี่ยงอย่างเพียงพอ รวมถึงการตอบสนองและการจัดการ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อความเสี่ยงและสภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงาน และกำหนดดัชนีชี้วัด ความเสี่ยงที่สำคัญ (Key Risk Indicator: KRI) เพื่อใช้ติดตามและทบทวนความเสี่ยง

13.4 การรายงานความเสี่ยง (risk reporting)

ต้องมีการรายงานระดับความเสี่ยงและผลการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่อผู้บริหารระดับสูงหรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมาย

14. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินการด้านการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยระบบสารสนเทศ
15. ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ซึ่งส่งผลกระทบหรือขัดขวางความสามารถของผู้รับใบอนุญาตในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการดังต่อไปนี้
 - 15.1 แจ้งให้สำนักงานทราบถึงเหตุการณ์ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยเร็ว
 - 15.2 บันทึกการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงไป และการแก้ไขหรือเยียวยา (ถ้ามี) และนำเสนอพร้อมสรุปผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการ ให้บริการประจำปี
 - 15.3 ผู้รับใบอนุญาตอาจเปลี่ยนแปลงมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศได้ภายใน ระยะเวลาจำกัดเพื่อรับมือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวต้องไม่ทำให้ระดับความ เสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสูงกว่าระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

หมวด 4 การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 1 นโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

16. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีนโยบายและมาตรการด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และหลักเกณฑ์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามที่สำนักงานประกาศ โดยต้องมีการเผยแพร่เป็นการทั่วไป
17. ผู้รับใบอนุญาตต้องกำหนดบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงรับผิดชอบและจัดให้มีการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการดังกล่าว
18. นโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีข้อมูลที่ชัดเจน และประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
 - (1) ประเภทของข้อมูลส่วนบุคคลที่ผู้รับใบอนุญาตเก็บรวบรวม
 - (2) วิธีการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคล
 - (3) วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
 - (4) วิธีการที่ผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องตน รวมทั้งวิธีการในการปรับปรุงหรือแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าว
 - (5) ช่องทางการร้องเรียนและการจัดการเรื่องร้องเรียนกรณีผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
19. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการฝึกอบรมหรือสร้างความตระหนักรู้ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแก่บุคลากรที่ทำหน้าที่หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบให้บริการก่อนเริ่มปฏิบัติงาน และอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งครอบคลุมหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และนโยบายและมาตรการด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับใบอนุญาต

ส่วนที่ 2 การประเมินผลกระทบด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

20. ในการจัดทำรายงานผลการตรวจประเมินความพร้อมในการประกอบธุรกิจ ผู้รับใบอนุญาตต้องมีการประเมินผลกระทบด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อาจเกิดขึ้นจากระบบให้บริการ และกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการ
21. การประเมินผลกระทบด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล อย่างน้อยต้องครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (1) ระบุขั้นตอน กระบวนการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลในระบบให้บริการ
 - (2) วิเคราะห์ความเสี่ยงของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและหลักเกณฑ์ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
 - (3) วิเคราะห์ผลกระทบของขั้นตอน กระบวนการ กิจกรรมที่ส่งผลต่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
 - (4) กำหนดแนวทางการจัดการ ควบคุม และป้องกันที่เหมาะสม
22. กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบหรือเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของบริการ ภายหลังจากเริ่มประกอบธุรกิจ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการประเมินผลกระทบด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และนำเสนอพร้อมการแจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อสำนักงาน

ส่วนที่ 3 การจัดการเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

23. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีแผนการตอบสนองต่อเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย
- (1) ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดหรือสงสัยว่าจะเกิดเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล การตรวจพบ หรือการรายงาน
 - (2) การกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรตามแผนการตอบสนองต่อเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล
 - (3) แนวทางการสื่อสารข้อมูลเมื่อเกิดเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งครอบคลุมการสื่อสารภายใน การแจ้งเตือนผู้ได้รับผลกระทบ และการแจ้งเตือนหรือการรายงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 - (4) แผนการตอบสนองต่อเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลต้องสอดคล้องกับมาตรการควบคุมดูแลและป้องกันการทุจริตหรือการฉ้อโกงจากการใช้งานระบบ และมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางระบบสารสนเทศ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้งานระบบ

24. ผู้รับใบอนุญาตจะทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้งานระบบให้บริการของผู้ใช้บริการได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้
- (1) เพื่อการตรวจสอบไอเดนติตี้ของผู้ใช้บริการ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ
 - (2) เพื่อสนับสนุนจัดการเหตุการณ์การทุจริตหรือฉ้อโกงในระบบให้บริการ
 - (3) เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพหรือความสามารถในการให้บริการของระบบให้บริการ
 - (4) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย
25. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตนำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้งานของผู้ใช้บริการตามวรรคหนึ่งไปขายให้กับบุคคลอื่น

ส่วนที่ 5 การบริหารจัดการข้อมูลชีวมิติ

26. ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตมีการเก็บรวบรวมข้อมูลชีวมิติของผู้ใช้บริการ ต้องได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากเจ้าของข้อมูล โดยเจ้าของข้อมูลได้รับแจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมและใช้งานข้อมูลชีวมิติอย่างชัดเจน
27. ผู้รับใบอนุญาตจะจัดเก็บข้อมูลชีวมิติได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้
- (1) เพื่อประโยชน์ในการให้บริการระบบให้บริการ
 - (2) เพื่อการปรับปรุง พัฒนา และทดสอบสมรรถนะของระบบให้บริการ
28. ในการจัดเก็บข้อมูลชีวมิติ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีนโยบายเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลชีวมิติที่ชัดเจน โดยครอบคลุมกระบวนการอย่างน้อย ดังนี้
- (1) จัดให้มีการเข้ารหัสข้อมูลชีวมิติ
 - (2) จัดเก็บข้อมูลชีวมิติแยกออกจากการเก็บเทมเพลตชีวมิติ และข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของผู้ใช้บริการ
 - (3) จัดเก็บบนเครือข่ายที่มั่นคงปลอดภัย และรับส่งข้อมูลชีวมิติผ่านช่องทางที่มั่นคงปลอดภัย
 - (4) จำกัดการเข้าถึงข้อมูลชีวมิติเฉพาะบุคลากรผู้รับผิดชอบ

29. กรณีที่ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลชีวมิติเพื่อประโยชน์ในการให้บริการระบบให้บริการ ผู้ให้บริการต้องได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากผู้ใช้บริการ โดยต้องมีการเข้ารหัสข้อมูลและจัดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านช่องทางที่มีความมั่นคงปลอดภัย
30. ผู้รับใบอนุญาตต้องทำลายข้อมูลชีวมิติเมื่อผู้ใช้บริการเพิกถอนความยินยอมหรือยกเลิกการใช้บริการ โดยต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทุกกระบวนการที่มีการเก็บรวบรวม เช่น การทำสำเนา แคช การจัดเก็บชั่วคราวในฐานข้อมูล เป็นต้น รวมถึงกรณีที่มีการว่าจ้างบุคคลภายนอกให้ดำเนินการด้วย
31. ผู้รับใบอนุญาตต้องมีการบันทึกหรือจัดเก็บหลักฐานการทำลายข้อมูลชีวมิติเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ส่วนที่ 6 ความยินยอม

32. ผู้รับใบอนุญาตต้องได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากผู้ใช้บริการก่อนการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของผู้ใช้บริการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบให้บริการ
33. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดเก็บประวัติกิจกรรม (log) ที่แสดงถึงการได้รับความยินยอมโดยชัดแจ้งจากผู้ใช้บริการ รวมถึงข้อมูลดังต่อไปนี้
- (1) วันที่และวิธีการได้มาซึ่งความยินยอม
 - (2) ระยะเวลาของความยินยอม
 - (3) เงื่อนไขการให้ความยินยอม
 - (4) การถอน หรือการสิ้นอายุความยินยอม

ส่วนที่ 7 การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

34. การเข้าถึงข้อมูล
- 34.1 ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ผู้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
 - 34.2 ผู้รับใบอนุญาตต้องตอบรับคำขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริการภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับคำขอ หากผู้รับใบอนุญาตปฏิเสธคำขอ ต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
35. การแก้ไขปรับปรุงข้อมูล
- 35.1 ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้ผู้บริการสามารถแก้ไขหรือปรับปรุงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนได้ด้วยวิธีการที่เข้าถึงได้โดยง่าย
 - 35.2 ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีคู่มือหรือคำอธิบายวิธีการในการแก้ไขหรือปรับปรุงข้อมูลสำหรับผู้บริการ
36. การดูแลคุณภาพของข้อมูลส่วนบุคคล
- 36.1 ผู้รับใบอนุญาตต้องมีการทบทวนข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริการ โดยตรวจทานและปรับปรุงข้อมูลที่ใช้สำหรับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน และดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ
 - 36.2 หากผู้รับใบอนุญาตได้จัดให้มีการทบทวนข้อมูลของผู้บริการแล้ว แต่ไม่สามารถติดต่อผู้ใช้บริการได้ ให้กำหนดมาตรการที่สามารถทบทวนข้อมูลผู้ใช้บริการให้เป็นปัจจุบันเมื่อผู้ใช้บริการมาทำธุรกรรม หรือในโอกาสแรกที่สามารถติดต่อผู้ใช้บริการได้

ส่วนที่ 8 การจัดการเรื่องร้องเรียน

37. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีมาตรการหรือกลไกในการจัดการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล โดยมีลักษณะอย่างน้อยดังนี้
- (1) ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีข้อมูลการติดต่อที่ชัดเจน
 - (2) มีกระบวนการจัดการด้วยความเป็นธรรม มีความเป็นกลาง และโปร่งใส
 - (3) มีขั้นตอนที่ชัดเจน ดำเนินการอย่างทันท่วงที และมีการบรรเทาความเสียหายอย่างเหมาะสม
 - (4) มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการจัดการเรื่องร้องเรียน
 - (5) มีกลไกที่สอดคล้องตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หมวด 5

การปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง (IT compliance)

38. ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และกฎหมายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เป็นต้น เพื่อป้องกันการฝ่าฝืนหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

หมวด 6

การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT audit)

39. ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดให้มีการตรวจสอบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของระบบ ให้บริการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง รวมทั้งต้องติดตามให้มีการปรับปรุงประเด็นจากการตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ